

Voerstreek wil een landschapspark worden

nieuws

Heel Voeren wordt een landschapspark, een nieuw label van de Vlaamse overheid dat ondersteuning biedt voor de samenwerking tussen natuur, landbouw en toerisme om de kwaliteit van het landschap te verbeteren. De oprichting van ervan wordt voorbereid door een programmateam in kader van het Open Ruimte Platform. “Maar daar moet wat tegenover staan voor de landbouwers”, reageert Inge Moors, gedeputeerde van Landbouw.

🕒 9 OKTOBER 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 9 OKTOBER 2020 15:05

Lees meer over:

landschap

beleid

De Voerstreek ligt ingeklemd tussen de provincie Luik en Nederlands-Limburg. Ongeveer een derde van de oppervlakte van Voeren is Natura2000-gebied, zo'n 20 procent bestaat uit bos, 30 procent is beschermd landschap of beschermd dorpsgezicht en ongeveer 63 procent van de oppervlakte is landbouwgebied. “Het is een uniek gebied en verdient een unieke aanpak”, zegt Joris Gaens, burgemeester van de gemeente Voeren.

Doorgedreven samenwerking

De Vlaamse regering en de provincie Limburg willen samen een geïntegreerde aanpak uitwerken voor het behoud en herstel van de Voerstreek. Door het unieke karakter van de grensregio ontstaan er immers conflicten tussen natuur, erfgoed en landbouw.

“Samenwerking over alle beleidsniveaus en beleidssectoren heen, via een gebiedsgerichte aanpak, is daarbij een must”, klinkt het bij het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren.

Een burgemeester, drie gedeputeerden, een minister, vertegenwoordigers van twee andere ministers én een rits overheids- en natuurorganisaties verzamelden daarom eerder deze week op kasteel Altembrouck om de steile ambities van Voeren bij te treden. Echt concreet is er nog niets, maar als alle beloftes van de beleidsmensen nagekomen worden, zal heel de Voerstreek vanaf eind 2023 beheerd worden als een klimaatbestendig landschapspark.

Een landschapspark - zoals opgenomen in het regeerakkoord 2019-2024 - is 'een geografisch afgebakend gebied van voldoende grote omvang met een uitgesproken landschapskwaliteit en een logische samenhang.' De erkenning van een gebied als landschapspark wil de landschappelijke identiteit versterken, dit met een internationale uitstraling. “We mikken uiteindelijk op een vijftal landschapsparken in Vlaanderen”, legt Karl Cordemans van de Vlaamse Landmaatschappij uit. “Eind dit jaar wordt een oproep gedaan, daarna volgt de selectieprocedure en in 2023 zullen we ermee van start gaan.”

Landbouwers als landschapsbouwers

“Landbouw is een belangrijke partner voor het beheer van de open ruimte,” aldus Vlaams minister van Landbouw Hilde Crevits. “De landbouwactiviteiten zijn vaak bepalend geweest voor het ontstaan van cultuurhistorische landschappen. Vanuit de bevoegdheid voor Landbouw reiken wij dan ook graag de hand naar alle partners om deze landschappen duurzaam te ontwikkelen in de toekomst.”

We vragen dat landbouwers een correcte vergoeding krijgen voor de verschillende diensten die ze leveren aan de maatschappij

Inge Moors - Gedeputeerde Landbouw

“Het typische Voerense landschap is ontstaan en kan behouden blijven dankzij de inspanningen van de familiale landbouw in Voeren”, vult gedeputeerde Inge Moors aan. “Deze moeten dan ook alle kansen krijgen om zich verder te ontwikkelen met respect voor de draagkracht van haar omgeving. De Voerense landbouwers zijn echte landschapsbouwers. We vragen dat ze een correcte vergoeding krijgen voor de verschillende diensten die ze leveren aan de maatschappij.”

Complexe regelgeving rond vergoedingen

Complexe regelgeving en generiek beleid dat niet op maat van een specifiek gebied functioneert, leiden soms tot fricties, spanningen tussen sectoren landbouw, natuur en erfgoed en verminderd vertrouwen bij de burger. “Een innovatieve aanpak is nodig om doelstellingen rond natuur, waterbeheer, erfgoed en recreatie beter op elkaar af te stemmen en de administratieve last van regelgeving te verminderen”, zegt Joris Gaens, burgemeester van de gemeente Voeren.

“We hebben ervaren bij de uitvoering van een project in de Gulpvallei, dat landbouwers graag willen meewerken aan initiatieven om het Voerense landschap te versterken en maatregelen willen treffen op hun percelen die de biodiversiteit, het landschap en het klimaat ten goede komen”, zegt Christel Cornelissen, gebiedscoördinator Voerstreek bij het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren (RLHV). “Maar het is ook logisch dat landbouwers voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen een billijke vergoeding ontvangen. Het institutionele kader om op landschapsniveau een coherent beleid te voeren ontbreekt en de regelgeving wordt ervaren als complex.”

Vlaamse Landmaatschappij wil maatwerk

Voeren beschikt ongetwijfeld over voldoende topnatuur en mooie landschappen om geselecteerd te raken als landschapspark, maar veel van die gronden - ook de Europees beschermde natuur - zijn privé-eigendom. Een van de nieuwe instrumenten die de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) graag wil inzetten om de eigenaars en gebruikers mee te trekken in het verhaal, is een dienstenvergoeding.

We werken aan een flexibel instrument waarbij gebruikers van gronden een jaarlijkse vergoeding krijgen voor het beheer dat met de overheid afgestemd is

Karl Cordemans - Vlaamse Landmaatschappij

“Elke landbouwer kan bij een beheerovereenkomst wel een beroep doen op een Europese vergoeding, maar wij willen met de dienstenvergoeding meer maatwerk bieden”, reageert Karl Cordemans (VLM). “Het zou een flexibel instrument moeten zijn waarbij gebruikers van gronden een jaarlijkse vergoeding krijgen voor het beheer dat met de overheid afgestemd is. Dat geeft de landbouwers bedrijfszekerheid op lange termijn. We testen dit nieuwe instrument uit in het Gulpdal in Voeren en op de Linkerscheldeover, dit in het kader van het Interreg Europe project BioGov.”

Wijziging Onroerend Erfgoedbesluit biedt mogelijkheden

“Met de recente wijziging van het Onroerend Erfgoedbesluit wordt het nu mogelijk om via beheerovereenkomsten eigenaars en beheerders te ondersteunen”, licht Mathias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, toe. “Dat opent dus perspectieven voor beheerders van kleine landschapselementen en klein bouwkundig erfgoed, wat in veelvoud aanwezig is in de Voerstreek.” Nog geen concrete belofte dus, maar hij laat wel het beste verhoppen. Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir laat via een ambtenaar verstaan dat zij het Voerense project mee wil ‘faciliteren’.

Beeld: Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)